

Drupal 7 alapismeretek

Nagy Gusztáv
nagygusztav.hu
nagy.gusztav@gmail.com

Mire jó ez a tudás?

- hobbi
- munkakör része
- megélhetés

1. Alapismeretek

Miért szükséges?

Honlap típusok

- Klasszikus céges weboldalak
- Közösségi oldalak
- Blogok
- ~

Webes tipográfiai alapismeretek

- Paul Haine: Tipográfia a weben
 - <http://dev.opera.com/articles/view/11-tipografia-a-weben/>
- rrd (Radharadhya dasa): Web tipográfia 1
 - <http://webmania.cc/web-tipografia-1/>
 - <http://webmania.cc/web-tipografia-2/>
 - <http://webmania.cc/web-tipografia-3/>

Hogyan olvasunk a weben?

- Hogyan olvasunk a weben?
 - <http://www.agent.ai/main.php?folderID=4&articleID=2217&ctag=articlelist&iid=1>
- Kámán Veronika: A jelen forradalma: olvasás a weben
 - <http://krono.inaplo.hu/index.php/inter/weblibrary/816-a-jelen-forradalma-olvasas-a-weben>
- Kovács Balázs: Írás és olvasás a weben

Keresőoptimalizálási alapismeretek

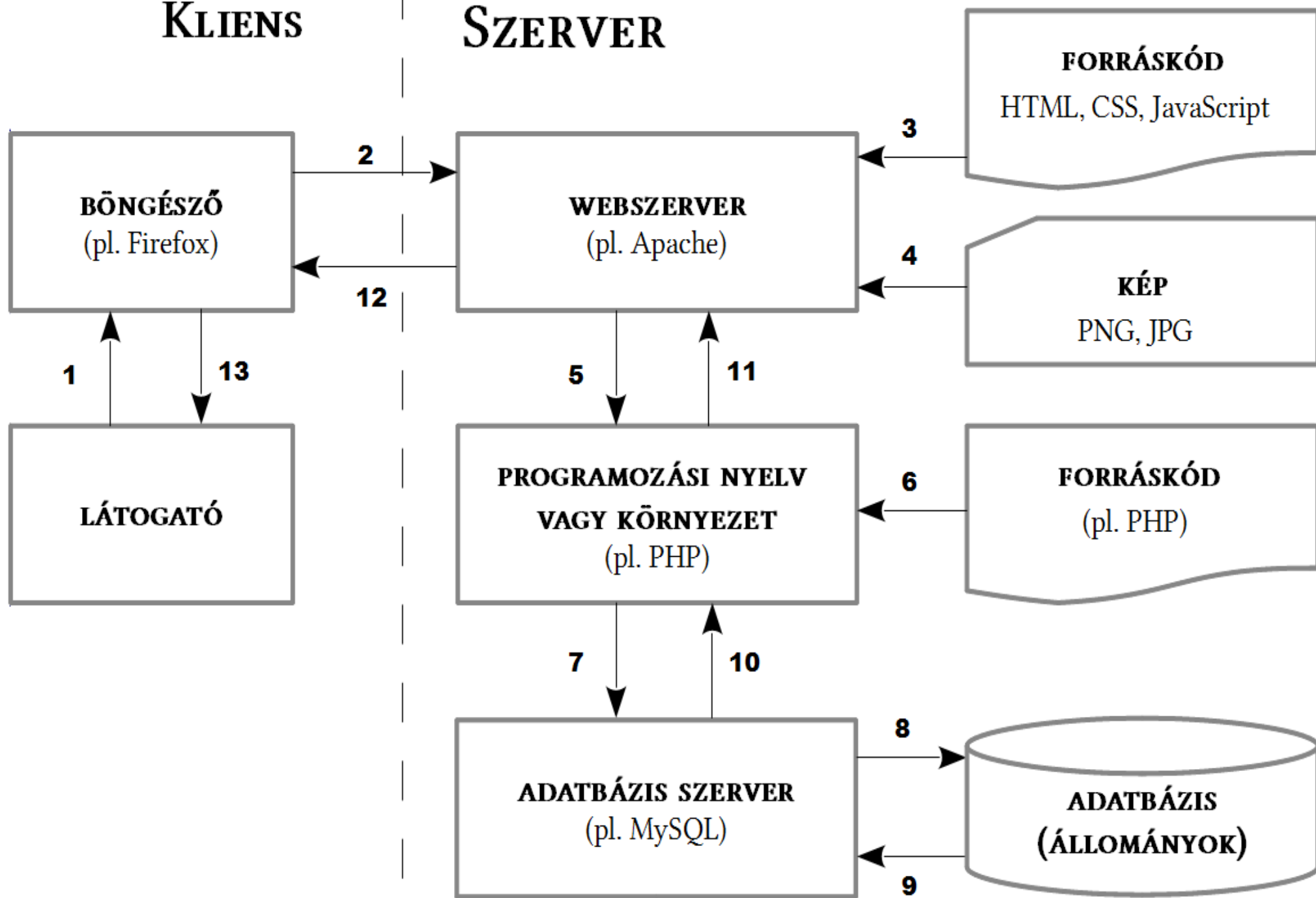
- keresőoptimalizálás <> keresőmarketing
- Google keresőmotor-optimalizálási útmutató kezdőknek
 - <http://googlewebmastercentral.blogspot.com/2009/06/seo-starter-guide-nowavailable-in-40.html>
- Jároli József: Mi a keresőoptimalizálás (Keresőmarketing)?
 - http://webni.innen.hu/Keres_c5_91optimaliz_c3_a1l_c3_a1s
- Longhand: Keresőoptimalizálás

Keresőoptimalizálási alapismeretek

- Kungl István: SEO mítoszok
 - <http://www.seotools.hu/blog/seo-mitoszok>
- Katona Zsuzsa: Rangsorolási tévhitek
 - http://seo-training.eu/szakirodalom/google_ranking_tevhitek

KLIENS

SZERVER

A web működése

- Webszerver
- Webtárhely
- URL

A honlap célja

- Mi a célunk a honlappal?
- Kik lesznek a látogatóink?
- Mit szeretnénk bemutatni?
- Mik a kulcsfontosságú funkciók?
- Milyen visszajelzéseket várunk a látogatóinktól?
- Részt vesznek-e a látogatóink a tartalom előállításában?

A honlap célja

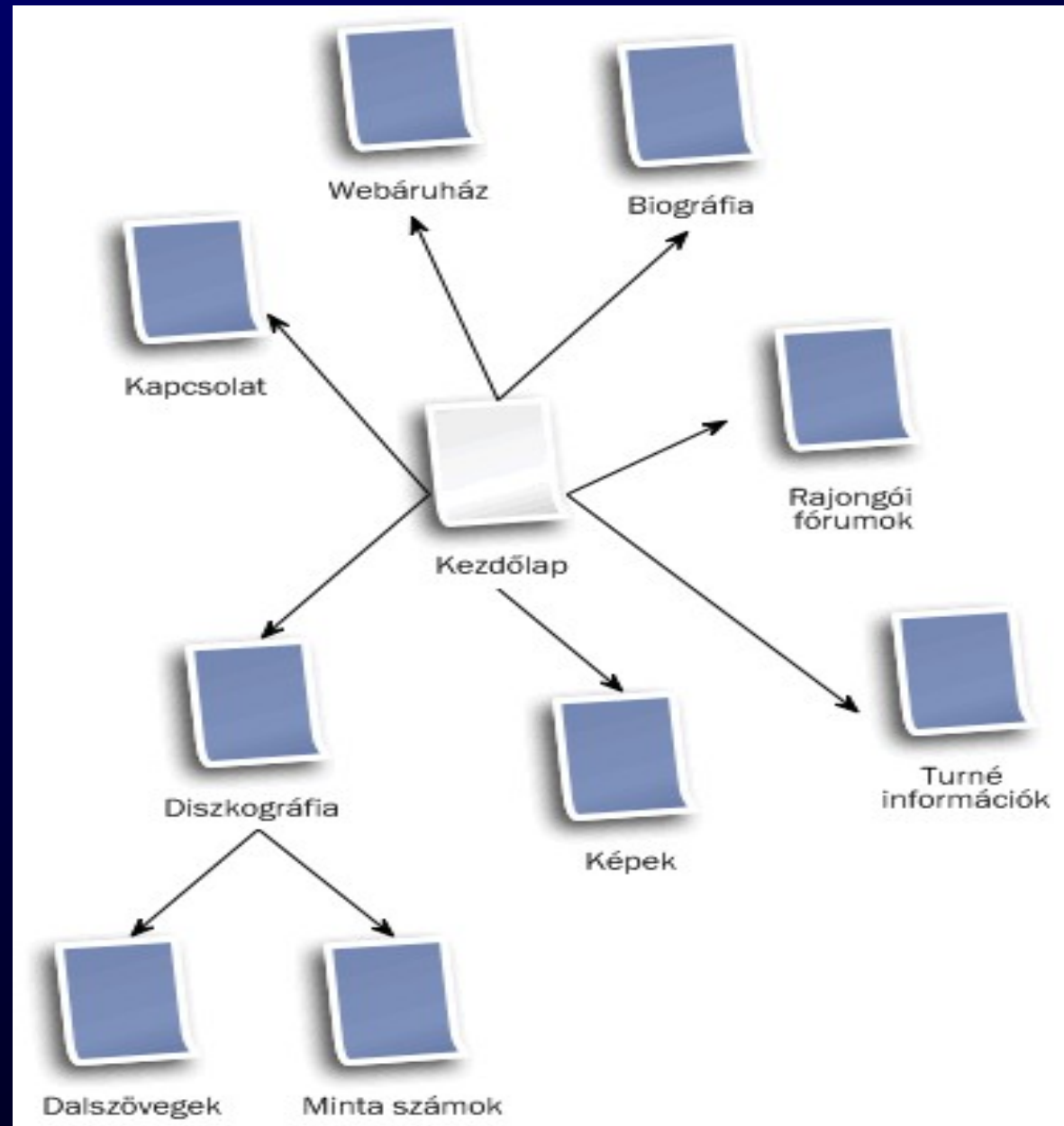
- Miben fog a tartalom és a szolgáltatások fejlődni (pl. 1 hónap múlva, 1 év múlva)?
- Ki fogja az oldalt karbantartani?
- Milyen csoportos és személyes jogosultsági körökre lesz szükség?
- Hol és hogyan szeretnék a honlapot az interneten „reklámozni”?
- Látogatottsági statisztikákat szeretnének-e megismerni?

A honlap megtervezése

- Milyen oldalaink lesznek?
 - kezdőoldal (hírekkel)
 - kapcsolat
 - termékkategóriák tartalomjegyzéke
 - termékkategóriák oldalai
 - termékek oldalai
 - vendégkönyv oldal
 - stb.

A honlap megtervezése

- Milyen viszonyban állnak az oldalak egymással?

A honlap megtervezése

- Hogyan épüljenek fel az oldalaink?

HTML alapismeretek

- Könyv 1.5. (21. oldal)

Tartalomkezelő rendszerek

- a tartalomkezelő rendszer (angolul Content Management System, CMS) olyan szoftverrendszer, amely nem strukturált információk, mint például az internetes portálok, akár több felhasználó általi elkészítését, kezelését, és tárolását segíti. Továbbá gondoskodik a tartalmak strukturált megjelenítéséről, statisztikák készítéséről, kiegészítő funkciók integrálásáról

Melyiket válasszunk?

- fizetősek és ingyenesek/nyílt forrásúak
- egyszerűbbek és komplexebbek
- különböző szerver környezeten (pl. Java, .Net, PHP, Python, Ruby platformon) üzemeltethetők
- kezdetlegesek és jól kiforrottak
- magyarul elérhetők, vagy csak más nyelven (általában angolul) használhatók
- általános célúak és specializáltak (pl. e-learning, e-commerce, fórum , blog stb.)

A „legnépszerűbb” CMS-ek

- Drupal (<http://drupal.hu>)
- Joomla (<http://www.joomla.org.hu/>)
- Moodle (<http://moodle.org>)
- Wordpress (<http://word-press.hu>)

Mi a Drupal?

- Drupal Motor
- Kiegészítők

Szoftver szükségletek - szerver

<https://drupal.org/requirements>

- webservert (Apache 2, Nginx, Microsoft IIS)
- PHP 5.2 (5.3)
- adatbázis-szerver (MySQL 5, PostgreSQL, SQLite)
- phpMyAdmin

Szoftver szükségletek - szerver

- PHP konfigurációs követelmények:
<https://drupal.org/requirements/php>
 - memória limit: 128-256Mb (a használni kívánt modulok memóriaigényétől függően)
 - feltöltési méret: minimum 8-16Mb
 - levélküldési lehetőség
 - GD library vagy ImageMagick
 - kikapcsolt register_globals, safe_mode, ...
 - telepített Hash, JSON és PDO kiterjesztés

Szoftver szükségletek - kliens

- böngésző
 - Chrome, Firefox, Opera, Safari, IE
- FTP kliens
 - FileZilla, (Total Commander)

2. Drupal kézikönyv kezdőknek

Felhasználókezelés

- Regisztráció
 - saját magunk
 - adminisztrátori elfogadás nélkül
 - adminisztrátori elfogadással
 - adminisztrátor regisztrál
- Be-, és kijelentkezés
 - első belépés
- Saját adatok módosítása
- Elfelejtett jelszó

Tartalmak kezelése

- Tartalmak megtekintése
 - címlapon
 - menüben
 - közvetett módon
 - többféle módon

Tartalmai kezelése

- Tartalmai létrehozása
 - Tartalomtípus
 - Összefoglaló és teljes nézet
 - Beviteli forma
 - Vizuális szerkesztő
 - Előnézet
 - További információk megadása
 - címke, téma, csatolmány, kép, stb.

Tartalmaink kezelése

- Tartalom szerkesztés, törlés
 - verziók

Vizuális szerkesztő

- web != papír
- szabad
 - félkövér és dőlt
 - felsorolás és számozás, akár több szinten
 - kifelé mutató, vagybelül maradó linkek
 - kép a folyó szövegben
 - a folyó bekezdések és sortörések
 - különböző szintű címek

Vizuális szerkesztő

- weboldal egységes látványvilága miatt nem javasolt
 - balra, középre és jobbra igazítás
 - térközök, behúzások
 - színes betűk és hátterek
 - betűtípusok
 - kisebb és nagyobb betűk
 - bekezdések közötti elválasztó vonalak
 - képek balra, jobbra igazítása vegyesen

Vizuális szerkesztő

- Tipográfiai okok miatt nem javasolt
 - sorkizárt
 - aláhúzás
 - csupa nagybetűs, szóközzel ritkített
 - (táblázatok)
 - (képek körbefuttatása)

Vizuális szerkesztő

- Ajánlott módszer

- 1.írjuk meg helyben, vagy illesszük be a nyers szöveget

- 2.állítsuk be a szöveg struktúráját („formázás”)

3. Szerver és kliens kialakítása

- Saját (lokális) Windows alapú gépen
 - XAMPP
- Saját Linux alapú gépen
- Távoli Linux szerver
 - [ingyenes]
 - bérelt tárhely (ezt fogjuk használni)
 - dedikált szerver

Windows alatt: XAMPP

- Letöltés
 - <http://www.apachefriends.org/>
- Telepítés
 - otthon lehet, gépteremben fent van
- XAMPP Control Panel használata
- Fájrendszer
- phpMyAdmin

Konfigurálás

- MySQL jelszó
- phpinfo
- php.ini
- htdocs
- httpd.conf

Linux: Telepítés saját gépre

- Tankönyv alapján (Ubuntu csomagok)
 - apache2
 - php5
 - mysql-server
 - php5-mysql
 - phpmyadmin
 - php5-gd
- <http://www.tanarurkerem.hu/node/57>

Távoli tárhelyszolgáltató

- A tárgy részeként kipróbálhatják
- Időkorlátos (december vége)
- Méretkorlátos (alap telepítés + néhány kiegészítő)
- Létszámkorlátos (amíg van szabad helyem)
- Előfeltétele: az előző leckék megoldása [az oktatónak pénzbe és időbe kerül]

Letöltés: <http://drupal.hu/>

The image shows a screenshot of the Drupal website homepage. At the top left is the Drupal logo. To its right are navigation links: 'Kézikönyv', 'Fordítás', 'Tudásbázis', and 'Plá'. Below these are three main menu items: '+ Letöltés' (with sub-links for 'Drupal 7.8 Fordítás' and 'Drupal 6.22 Fordítás'), '+ Telepítés' (with sub-links for 'Windows', 'Linux', and 'Mac'), and '+ Keresés'. The main content area has a blue background with a water drop graphic on the right. The text reads: 'A mindenre rávehető tartalomkezelő' and 'Ez a barátságos és sokoldalú tartalomkezelő rendszer szinte bármilyen webhely számára megfelelő választás, kezdve a blogoktól, a portálokon át, az együttműködésen alapuló társadalmi közösségekig.'

Fájlok eljuttatása a webszerver számára

- Lokális gépen
 - célzott kicsomagolás
- Távoli szerverre
 - FTP alkalmazással

Az adatbázis előkészítése

- Lokális gépen
 - <http://localhost/phpmyadmin/>
- Távoli szolgáltatónál
 - a szolgáltató hozza létre,
 - vagy admin felületen mi magunk

4. Telepítés

- DEMO

Telepítés háttere

- Mi is kellett?
 - üres adatbázis
 - program (PHP) és adat fájlok, könyvtárak

Telepítés után

- Mi történt?
 - adatbázis táblák, rekordok létrejöttek
 - settings.php létrejött
- Mi fog történni később?
 - adatbázisba adatok kerülnek
 - új táblák jönnek létre (modulok telepítésekor)
 - fájlok is jönnek létre (fájl feltöltéskor)

Az adminisztrátor regisztrációja megtörtént

- mindent megtehet
- 1-es kódú felhasználó
- users tábla tartalmazza fizikailag

Felhasználói felület - alapfogalmak

- smink
- tartalom
- blokk
- régió
- menü

Adminisztrációs felületi elemek

- Eszköztár (toolbar)
- Gyorshivatkozások (Shortcut)
- Irányítópult (Dashboard)
- Adminisztrációs átfedés (Overlay)
- Szöveggörnyezeti hivatkozások (Contextual links)

Tartalmak, tartalomtípusok

Szövegformátumok

- miért van többféle?
- alapértelmezett
- jogosultságok
- szűrők
- finomhangolás

Tartalom típusok

- Cikk és Egyszerű oldal
- Szerkesztés vagy új létrehozása
- Modulok is hozhatnak létre
 - Forum, Blog, Book, stb.

Tartalom beküldése

- [Volt már]
- Változatinformáció
- Hozzászólás-beküldési beállítások
- Szerzői információk: név, dátum
 - link, jogosultság
- Közzétételi beállítások
 - Közzétett, Címlapra helyezve
 - Kiemelt, az oldal tetejére

Tartalmak megjelenítése

- címlapon
- menüben
- Tartalom oldal

5. Menük és blokkok kialakítása

- Főmenü
 - speciálisan jelenik meg
 - hivatkozások
- Navigáció menü
 - főleg tartalomkezelés
- [Adminisztrációs menü]
 - főleg admin
- [Felhasználó menü]
- Újabb menük „kézzel”

Blokk létrejöhet

- modul hozza létre
- „kézzel” hozzuk létre
- Views modul

A blokkok beállítása

- régióba kerülhet
- hely
- cím
- felhasználó befolyásolhatja
- csak csoportoknak
- csak egyes oldalakon

Új menü elkészítése

- alap adatok
- blokk beállítás is kell

Kétszintű felső menü

- DEMO

6. Az alaprendszer szolgáltatásai

- Állapotjelentés
- Rövid webcímek
- Fájrendszer
- Területi beállítások
- Dátum és idő
- Webhely információk

6. Az alaprendszer szolgáltatásai

- Időzítő
- Teljesítmény
- Naplózás és hibák
- Karbantartási mód
- RSS közzététel

7. Az alaprendszer moduljai

Modulok

- Mik azok a modulok?
- Jogosultságkezelés
- Modulok használatba vétele

A korábbi fejezetekben megismert modulok

- Block
- Contextual links
- Dashboard
- Database logging
- Filter
- Menu
- Node
- Overlay
- Shortcut
- System
- Toolbar

Book

- tartalomtípus
- navigáció
- használata
- beállítások
- blokk

Contact

- Webhely szintű kapcsolatfelvételi űrlap
- Személyes kapcsolatfelvételi űrlap

Help

Locale és Content translation

- Többnyelvűség háttere
- Fordítás importálása
- Kézi felület fordítás
- Többnyelvű tartalmak
- Tükörfordítás
- Tovább lépés

Path

- használata tartalomnál
- kézi létrehozás, listázás
- Pathauto

Search

- smink, blokk
- használata
- részletes keresés
- beállítások
- korlátok

Statistics

- beállítások
- hatása

Taxonomy

- szabad szavas vagy kötött lista
- útvonalak
- szótár szerkesztése (létrehozása)
- kifejezések
- navigáció
- további információk

Tracker

Trigger

- pl. értesítés hozzászólásról

Field és társai (CCK)

Be nem mutatott modulok

- későbbi fejezetekben
- nem mindet használjuk

Ha lesz idő óra végén

- többnyelvű oldal példa

10. Felhasználókezelés

Felhasználók

- névtelen
- regisztrált
- adminisztrátor

Alapbeállítások

- Adminisztráció » Beállítások » Emberek » Felhasználói beállítások

Felhasználók létrehozása

- Adminisztráció » Emberek » Emberek

Felhasználók menedzselése

- Adminisztráció » Emberek
- Jogosultságkezelés
- Szerepkörök
- User modul jogosultságok

11. Entitás modulok

(Drupal 6: CCK)

Absztrakt felépítés

- entitás
 - tartalomtípus
 - taxonómia
 - felhasználó
 - hozzászólás
- mezők

Egyed - kapcsolat diagram

- egyedek
- attribútumok
- kapcsolatok
 - 1:1, 1:n, n:m
- kulcsok

Field alapmodulok

- Adminisztráció » Felépítés » Tartalomtípusok » Cikk » Mezők kezelése
- Body
- Image
- mezők megjelenítése

Field, Field UI, Field SQL storage

File modul

- pl. Melléklet

Image

- képstílusok
- képek megjelenítése

List és Options

Number

Text

10. Közösségi oldal kialakítása

Blog jellegű oldal kialakítása

- Bejegyzés tartalomtípus
- Címkézés: Témák
- Teljes tartalom megjelenítése a címlapon

Comment modul

- Hozzászólás mezők
- Hozzászólások menedzselése
- Jogosultságok

Felhasználói profilok

- Mezők kezelése
- Mezők megjelenítése

Forum modul

- Fields és Comment modulokra épül
- Tartalomtípus
- Szótár
 - Szerkesztés taxonómiaként
 - Saját szerkesztés
- Fórumok megjelenése
 - Forum útvonal
 - Blokkok
- Drupal fórum filozófiája

Poll modul

- Tartalomtípus
- Speciális mezők
- Blokk
- poll útvonal
- Jogosultságok

Blog modul

- Tartalomtípus
- Navigáció
 - Tartalomnál
 - Felhasználónál
 - Blog útvonal
 - Blog/x útvonal

Tartalmak megosztása RSS csatornákon

- Tartalom megosztás blokk
- Smink által elhelyezett RSS ikonok
 - Taxonomy
 - Blog
- Views modullal mi is csinálhatunk

Aggregator modul

- Hírcsatorna létrehozása
- Hírcsatorna megjelenítése
 - Blokk
 - Útvonal
- Jogosultságok

13. További modulok kiválasztása, telepítése

Hogyan válasszunk modult?

- A színvonal nem garantált
- Ne használjunk dev, alpha, beta, rc verziókat
- A modul jó minőségére utaló jelek, ha
 - sokan használják
 - a sokadik verzió (tehát nem 0.1, hanem 1.6-os)
 - van hozzá minél több nyelvi fordítás
 - a drupal.hu-n pozitívan utalnak rá

A kiválasztás után

- Alapcsomaghoz illő verzió
 - további modul függőségek lehetnek
- Letöltés
 - <http://drupalmodules.com/>
 - <http://drupal.org/project/Modules>
- Kicsomagolás
 - `sites/all/modules` (és nem `/modules`!)
- `README.txt` és/vagy `INSTALL.txt`

Honlap

- <http://drupal.org/project/Modules>
- <http://drupalmodules.com/>

Sminkek

Sminkek beállítása

- Adminisztráció » Megjelenés
 - bekapcsolás
 - letiltás
 - adminisztrációs smink
- Blokkok (!), pl. admin oldalakon

Color modul

- Egyes sminkek támogatják
 - pl. Bartik

Sminkek letöltése

<http://drupal.org/project/Themes>

- Kész sminkek
 - Marinelli
- Fejlesztői sminkek
 - Framework

Mi alapján válasszunk?

- Népszerűségi sorrend
- Oldalelrendezés, régiók,
- Hiányosságok lehetnek (pl. nyelvi anomáliák)
- Extrák lehetnek
 - pl. http://drupal.org/project/acquia_marina
- Trend: responsive design

Sminkek telepítése

- automatizált
- kézi

Sminkek finomhangolása

- Adminisztráció » Megjelenés » Általános beállítások
- sminkenként
- Logó és webhely ikon
- Speciális beállítások
 - Marinelli

Sminkek módosítása

- saját sminket hozunk létre
 - (önállóan)
 - más smink leszármazottjaként
- egy sminket módosítunk
 - nem szerencsés, csak tanulásra

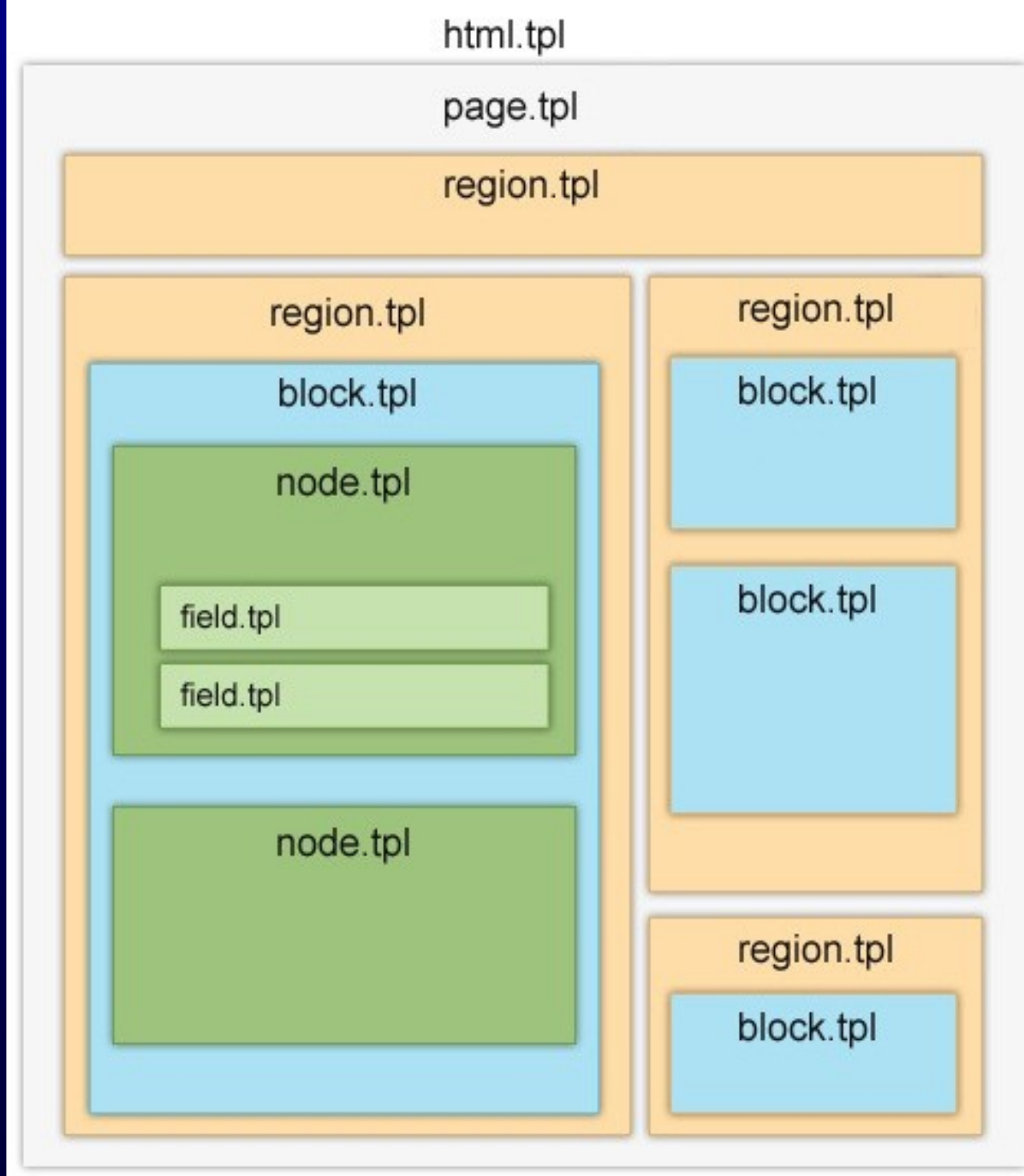
Képek cseréje

CSS formázás

- keressük meg a CSS állomány(oka)t
- célszerű a végére írni a módosításokat

Szerkezeti (HTML szintű) átalakítás

- Sablon logika ismerete szükséges
- Forrás: <http://api.drupal.org/api/files>

- `html.tpl.php`
- `page.tpl.php`
- `region.tpl.php`
- `block.tpl.php`
- `node.tpl.php`
- ...

Új smink létrehozása

- alsminket célszerű

Views modulok

Modulok telepítése

- Views
- Views UI
- Chaos Tools

Jelenlegi nézetek

- pl. Frontpage
 - Bekapcsolása
 - Szerkesztése
 - Klónozása
- Demo:
 - A hírek rácsként jelenjenek meg, 12-esével
 - Címlap: node helyett frontpage

Nézetek létrehozása

- Varázsló
 - Pl. egy tartalomtípus listázása oldalként, blokként
 - Pl. Felhasználók
- Contextual links

Nézetek szerkezete

- Több megjelenítés
- Demo: Elemezzük a Frontpage nézetet
- Cím
- Formátum (HTML Lista, Rács, Tábla, stb)
- Mezők
- Sorrend
- Szűrés (Tábla esetén külön!)
 - Felfedett szűrés is!

Nézetek szerkezete

- Oldalbeállítások
- Blokk beállítások
- Fejléc, lábléc
- Lapozó
- Haladó
 - Szövegekörnyezeti szűrő
 - Ajax

13. További modulok kiválasztása, telepítése

Modulok - gyakori

- Fivestar
- Masquerade
- Override node options
- Simplenews
- SMTP
- Webform
- Multiupload Filefield Widget
- Multiupload Imagefield Widget
- Service links

Modulok - speciális

- Basic cart
- Field Permissions
- References
- View reference
- Viewfield
- Field group
- Calendar
- Flag
- Hierarchical Select
- Better Exposed Filters
- Views Slideshow

Modulok - speciális

- CAPTCHA
- HoneyPot
- Field Permissions
- References
- Conditional Fields
- Backup and Migrate
- Custom Breadcrumbs
- Menu block
- Date
- Calendar
- Views Slideshow
- Node Blocks

Modulok - speciális

- (Node Reference URL Widget)
- (View reference)
- (Viewfield)
- (Field group)
- (Flag)
- (Hierarchical Select)
- (Better Exposed Filters)